

Oikaisuvaatimus sivistyslautakunnan 30.11.2022 päätökseen § 117 Oppitunnin pituus ja jaksojärjestelmä yhtenäiskoulussa ja lukiossa

Pyydämme oikaisua sivistyslautakunnan päätökseen sivistysjohtajan aikaisemman esityksen ja allekirjoittaneiden lisäklauసుulin mukaiseksi: "Lautakunta päättää jatkaa 60 minuuttisen oppitunnin ja neljän jakson järjestelmän käytäntöä yhtenäiskoulussa ja lukiossa lukuvuodet 2023-2024 ja 2024-2025. Nykyistä jaksojärjestelmää tullaan kehittämään välittömästi työryhmältä, lausunnoista ja kyselyistä saadun palautteen perusteella. Viisijaksojärjestelmään ja 45 min oppituntiin siirrytään 1.8.2025 alkaen suunnitelmallisesti huomioiden muutoksista aiheutuneet vaikutukset yhtenäiskoulussa ja lukiossa mikäli kehittämistyössä tähän päädytään."

Oikaisuvaatimuksen perustelut

Parhailaan rakennetaan sivistystoimen organisaatiouudistusta. Lukion uutta opetussuunnitelmaa otetaan käyttöön ja uudistettuja kurssisisältöjä hallintaan syksystä 2021 - 2024 niin Muoniossa kuin koko Suomessa. Syyslukukaudella 2022 Muonion lukio ja ammattiopisto Lappia ovat rakentaneet järjestelmää, jossa otetaan entistä paremmin huomioon kaksoistutkintoa tai vaihtokursseja tekevät opiskelijat. On kohtuutonta vaatia sivistyksen johtoa ja koulujen rehtoreita sekä muuta henkilökuntaa puolessa vuodessa kehittämään vielä lisäksi uudet toimintamallit viisijaksojärjestelmälle ja 45 minuuttisille oppitunneille. Olemme valmiita kehittämistyöhön, mutta aikatauluvaatimus on liian kova.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointia ja rahoituslaskelmia ei ole tehty. Erilaisten vaihtoehtojen käsittely ja vaikutusten jäsentäminen auttavat hahmottamaan tulevaa. Toimintakulttuurin muutos vaatii hyvin suunniteltunakin useita vuosia. On epäselvää, tarvitaanko lisää opettajia, kun tunnit lisääntyvät. Miten sivistystoimi on budjetissaan tähän varautunut? Nyt jo opettajille tulee lisätunteja, vaikka niitä ei haluaisikaan. Opettajat uupuvat. Asiaa ei helpota, että opettajille tulee lisää välituntivalvontoja ja enemmän tunteja suunniteltavaksi. Miten muutosaikataulussa on otettu huomioon ruokapalveluiden ja siistijöiden henkilöstömitoitus? Epäselvää on sekin, mikä vaikutus tällä päätöksellä on koulukuljetusten aikatauluihin ja kokonaiskustannuksiin. Käsittääksemme koulukuljetukset kilpailutetaan lähiaikoina. Miten kilpailutus tehdään, jos ei ole vielä ehditty miettiä kokonaisuuden toimivuutta? Toimiiko koulu tämän jälkeen kuljetusaikataulujen ehdoilla eikä toisinpäin?

Olemme huolissamme muutoksen vaikutuksesta lapsiin ja nuoriin. On mahdollista, että koulukiusaamiselle tulee lisää tilanteita, kun välitunnit lisääntyvät. Päivistä tulee levottomampia, kun on enemmän siirtymiä. Nykyaika on todella pirstaleista ja se on osaltaan aiheuttamassa levottomuutta niin koulussa kuin vapaa-ajallakin. Lyhyemmät ja pirstaleisemmat oppitunnit lisäävät lyhytjänteisyyttä, koska aikaa paneutua yhteen asiaan on vähemmän. Keskittyminen, asioihin syventyminen ja oppilaan kohtaaminen kärsivät ajanpuutteesta. Opettajan oppilaiden opiskelun eriyttämiseen käytettävä aika vähenee. Taito- ja taideaineissa 45 minuutissa ei ehdi kunnolla tekemään mitään kunnollisesti. Esim. liikunnassa tulee vaihtaa varusteet, hakea lisävarusteita varastosta, siirtyä suorituspaikalle ja lämmitellä ennen varsinaista opetusta. Alakoululaisilta menee

tunnista joka päivä 15 minuuttia ruokailuun, eli heiltä jää viikossa 1h15 opetusta saamatta, mikäli ruokailun porrastus palaa samaan kuin aikaisemmin tuntien ollessa 45 min. Herää kysymys, toteutuuko Opetushallituksen määrittelemä opetuksen minimituntimäärä viikossa: 1. - 2. lk 20 h / vko; 3. lk 22 h / vko, 4. lk 24 h/vko ja 5. - 6. lk 25 h / vko.

Nuoret voivat monen mittarin mukaan huonosti. Meidän pitäisi tukea heitä muutoin kuin lisäämällä koulupäivien pituutta. Myös läksyt lisääntyvät, koska tunnilla on vähemmän aikaa tehdä tehtäviä. On mahdollista, että lukiolaisten kello 16 jatkuvat päivät lisääntyvät. Jos päätöksen perusteena ovat lukion tarpeet, niin onko oikein muuttaa koko järjestelmä, kun lukiolaisia on kuitenkin varsin vähän verrattuna yhtenäiskoulun oppilasmäärään?

Lautakunnan päätöksessään mainitsema kerhotoiminnan suunnittelun paraneminen 45 minuutissa ei pidä paikkaansa. Kun koulupäivät ovat pidemmät, kerhotoiminta vaaraantuu. Onko oppilailla jaksamista jäädä enää kolmen jälkeen kerhoon? Kerhoihin voi olla vaikeaa saada ohjaajia ja osallistujia, kun kaikkien työ jo muutenkin lisääntyy. Ei ole selvää, miten nuorisotoimi on sitoutettu ja mitoitettu uuteen malliin.

Kuluneena syksynä henkilökunnalle ja oppilaille tehtiin kysely oppituntien pituuksista ja jaksojärjestelmistä. Käsityksemme mukaan enemmistö pitää nykyistä systeemiä hyvänä ja sitä voi edelleen kehittää. Vähemmän on niitä, jotka kannattavat 45 minuuttisiin siirtymistä. Onko kyselyillä mitään merkitystä, jos niitä ei huomioida päätöksenteossa? Voidaanko kysely, jossa yli 80% kannatti nykyistä järjestelmää, vain ohittaa samoin kuin oppilaskunnan perustelut jaksojärjestelmästä? Miten demokratia tässä toteutuu? Tällainen toiminta ei anna nuorillekaan kovin positiivista kuvaa kansalaisvaikuttamisesta.

Yhteenveto

Pyydämme sivistyslautakunnan päätökseen oikaisua edellä esittämimme perusteluin. Olemme valmiita ja halukkaita käyttämään korkeakoulutuksen ja ammattitaitomme antamia valmiuksia rakentamaan jaksojärjestelmästä mahdollisimman hyvin muoniolaisten lasten ja nuorten opiskelua ja jatko-opintoja palvelevaa kasvatus- ja koulutuskokonaisuutta kahden vuoden siirtymäajan turvin.

Opetuksen järjestäjällä on vastuu noudattaa perusopetuslakia, opetussuunnitelmia ja Opetushallituksen ohjeita. Mikäli Muonion sivistyslautakunnan 30.11.2022 § 117 päätös Oppituntin pituus ja jaksojärjestelmä yhtenäiskoulussa ja lukiossa jää voimaan, 1.8.2023 lukien me allekirjoittaneet emme voi olla enää varmoja lain ja velvoittavien ohjeiden toteutumisesta Muonion yhtenäiskoulussa ja lukiossa.

Nimi kotikunta postiosoite puhelinnumero

Jaana Rossi

Minna Ranta

Heta Tuominen

Senni Paasonen

Maarit Rauhala

Soile Pöyhtäri

Jaana Vuollo

Leena-Kaisa Vuollo

Pirjo Kuukkanen

Paula Vaattovaara

Elisa Heikkilä

Natalia Saraste

Paula Ylitalo

Tiina Aikkila